

Jynlar we şeýtanlar nirede ýaşaýar?

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy

написано kitapcy | 26 января, 2025

Jynlar we şeýtanlar nirede ýaşaýar? JYNLAR we ŞEÝTANLAR NIREDE
ÝAŞAÝAR?

Jynlaryň öý we mesgen eden ýerleri köplenç zir-zibillik ýaly hapa ýerlerdigi, olary şular ýaly ýerde bolýandygy öñden aýdylyp gelinýär. Hezreti Pygamberimizem (s.a.w) öýlerde üýşen zibilleriň jynlaryň üýşyän ýeri boljakdygyny aýdypdyr
Yslama görä, jynlar akyl-huş, aňlama, erk-erada ukybyna eýe mahluklardyr. Şonuň üçin olara-da Hudaýa iman etmek, Onuň buýruklyyna boýun egmek we ybadat etmek parz buýrulypdyr. Bu barada Gurhanyň «Jyn» süresinde we beýleki aýatlarda, hadyslarda hem aýdylýar.¹

Şeýle-de Pygamberimiz (s.a.w) hem-de Hezreti Musa pygamber (a.s) we beýleki pygamberler bilen gabatlaşyp, olaryň hak ýola çagyryşlaryny diňläpdirlər we bir bölegi imana gelip, bir bölegi-de inkär edipdir.²

• Öýlenip köpelmekleri we ömürleri

Jynlar erkek-urkaçylygy bolan we Gurhanda jynsy taraplaryna yşarat edilşi ýaly-da, edil adamlar ýaly nika ýoly bilen öýlenýän,³ adamlar ýaly köpelýän, doglup ulalýan we ölyän jandarlardyr.⁴ Ýone olaryň ömri adamlaryňkydan has uzyn bolýar. Şu boýunça jynkaryň 1000 ýyldan 1500 ýyla çenli ýaşap bilyändikleri aýdylýar.⁵ Çünkü jynlar üýtgeşik wagt ölçrginde ýasaýarlar. Olarda wagtyň geçisi-de üýtgeşik. Şunuň bilen baglanyşyklylykda jynlaryň üsti bilen alynandygy aýdylýan habarlaryň gaýypdan alyndan däl-de, ýaşa we tejribä esaslanýan maglumatlardygy belli bolýar. Sebäp bize ýapyk bolan gaýyp älem olara-da ýapykdir.

• Iman we küpür taýdan ýagdaýlary

Mömini, mynapygy, kapyry bolan jynlaryň kapyryna şeýtan diýilýär.³ Jynlaram edil adamlar ýaly su dünýäde synalyp, ahyretde hasaba çekilip, jennete ýa-da dowzaha gitmeli. Adamlarda bolşy ýaly iman edip, salyh amallardyr ýagşy işleri edenler jennete girmeli, inkär edip kapyr bolanlary we imana gelip toba etmekleri-de dowzaha gitmeli hem-de jezalaryny çekmeli. Gurhanda hem munuň şeýle boljakdygy aýdylýar: «Ant bolsun ki, jähennem üçinem birnäçe jyn we adam ýaratdyk. Olaryň kalplary bar – aňlamazlar, gözleri bar – görmezler, gulaklary bar – eşitmezler. Ine, bular haýwankar ýaly, hatda ýol taýdan has azgyndyrlar. Ine, bular gapyllaryň hut özleridir».⁷ Başga bir aýatda hem şeýle setirler bar: «Alla hemmesini bir ýere üýşüren günü, «Eý jyn jemagaty, adamlaryň birnäçesini ýoldan çykardyñyz!» diýer. Adamlardan olara eýerenler «Rebbimiz! Biz bölegimiz bir bölegimizden peýdalandyk we bize beren möhletiň soňuna geldik» diýerler. Alla hem şeýle buýrar: «Jähennem Allanyň islegine baglylykda düýpli galjak duralgañyzdyr». Dogrisy Rebbiň Häkimdir, Bilendir».⁸

• Jynlar ýer ýüzüniň ýasaýjylarydyr

Ýokarda getirilen aýatdan we beýleki aýatlardan hem görnüşi ýaly, gerek bolsa kapyr jynlardan bolan şeýtanlar, gerek bolsa-da jynlar göze görünmezden adammary synlap bilyär. Sagdan-çepden, yzyndan, öñünden çolaşyp, olary was-wasa düşürip ýolda çykaryp we ýalňyş ýollara salyp bilyärler.⁹ Ýöne jynlaryňam adamlar ýaly ýer ýüzüniň ýasaýjylary bolandygy we Gurhandyr Hadyslarda aýdylandygy üçin olaryň bardygyny inkär etmek küpür saýlýar.¹⁰

Adamlaryň olary görüp bilmezligi ýokduklaryna delil bolup bilmez. Çünkü adam diňe jynlary däl, başga-da köp zady görüp bilmeýär. Adamyň görýän, bilyän, eşidýän, düşünýän zatlary çäkli bolýar. Aýratynam, ýaradylanlaryň milliondan başını diňe görüp bilýändigimiz we agyry-yza, mähir-söýgi, ýigrenç, gorky, akyl-huş, elektrik togy, ýel-şemal... ýaly görmeýän zatlarymyzyň köpüsiniň bardygyna ynanyşymyz pikir edilende gürrüňimize has gowy düşünse bolar.

• Jynlar ýalançymy?

Gurhanda we Hadyslarda jynlaryň ýalançydygy we Hudaýa garşı ýalan-ýaşryklary toslaýandyklary aýdylýar.¹¹ Emma şeýle-de bolsa, munuň iman we takwalyk bilen dahly bolmaly. Çünkü mömine ýalan sözlemek gadagan bolşy ýaly, jynlaryň möminlerine-de şeýle ýagdaýda bolmagy talap edilýär. Şonuň üçinem ýalançylary ýa kapyr, ýa-da mynapyk jynlar bolmaly, ýada imany gowşak jynlara mahsus bolmaly.

Seytan ve Cin Hakkında Merak Edilen 500 Soru

Rıza Abdullah Paşa

- **Her ýurtda we her şäherde ýasaýarlar**

Jynlar adamlaryň ýasaýan ýerinde ýasaýylary ýaly ýer ýüzünüň

beýleki ýerlerinde-de ýaşap bilerler. Aziýada, Ýewropada, Amerikada, Arabystanda, Türküstanda, Russiýada we beýleki ýerlerde ýasaýyślary ýaly, şol ýurtlaryň şäherlerinde-de ýaşap, şol ýerlerde gezip bilyärler. Meselem, Aşgabatly, Maryly, Daşkentli, Maşatly, Töwrizli, Ankaraly, Stambully, Moskwaly, Parižli we ş.m. diýip atlandyrylyp bilner. Resulallany (s.a.w) diňlemäge gelen bir bölek jynlaryň häzirki Türkiýäniň Diýarbekir welaýatynyň töweregindäki Nusaýbinden gelendikleri aýdylypdyr.¹² Şeýle-de, Hezreti Pygambere (s.a.w) gelen başga bir jyn toparynyň Jezirelidigi¹³ we Hezreti Pygamberiň (s.a.w) Medinede bir topar jynyň musulman bolandygyny¹⁴ habar berendigi-de hadyslarsa aýdylan zatlardyr. Şol sanda Hezreti Pygamberi (s.a.w) diňlemäge gelen käbir jynlaryňam Ýemenli we şol töwerektdäki Nasibinli (ýa-da Nusaýbinli) jynlardygy-da aýdylýar.¹⁵

• **Her adamyň bir jyny bolýar**

Jynlaryň adamlar bilen bile ýasaýandyklary-da öñden bări mälim zat. Şoňa laýyklykda olaryňam adamlar ýaly guramaçylygy, harby edaralary, polisiýasy we bularyň harby çinleriniň bolmagy, her dürli yslamy we yslamy däl sosial, syýasy toparlaryň we partiýalarynyň bolmagy, adamlarda bolan aň-düşünjäniň olarda-da ýeňmegini ýa-da ýeňilmegini, öñdebaryjylygyň we yzagalaklygyň bolmagy mümkünkdir. Ýagny olardaky durmuş düzgüni we admininistratoe sistemasynyňam adamlaryňka belli bir derejede meňzeýän bolmagy mümkün. Müslimiň rowaýat eden bir hadysynda «Her adamyň perişdelerden we jynlardan bir ýoldaşynyň bardygy» habar berilýär.¹⁶ Jabire salgylanylýan başga bir hadysda pygamberimiz (s.a.w): «Ýanynda äri ýok aýallaryň ýanyna barmaň. Çünkü şeýran ikiňizden biriniň damarynda gan nähili aýlanýan bolsa, şolar ýaly aýlanýandyr» diýipdir. Şonda sahabalar ondan: «Seniňemmi?» diýip sorapdyrlar. Hezreti Pygamber (s.a.w): «Hawa, meniňem, ýöne Alla şeýtana garşıy maňa ýardam etdi-den ol maňa boýun boldy (ýa-da musulman boldy)» diýipdir.¹⁷ Hadysda ýaýyň içine alynan «musulman boldy» diýen söz başga many berýär. Emma hadyssynas alymlar şeýtanyň

musulman bolmagynyň mümkün däldigini aýdyp, «boýun egdi, boýun boldy» manysynda ulanmagyň has dogry boljakdygyny aýdypdyrlar.¹⁸ Bu ýerde göz öňüne tutulanyň kapyr jyndygyny pikir etmek meseläni çözýär. Sebäp jynlaryň kapyryna şeýtan diýilýändigini ýokarda aýdypdyk.

• **Jynlaryň mesgenleri**

Jynlaryň öý we mesgen eden ýerleri köplenç zir-zibillik ýaly hapa ýerlerdigi, olary şular ýaly ýerde bolýandygy öňden aýdylyp gelinýär. Hezreti Pygamberimizem (s.a.w) öýlerde üýşen zibilleriň jynlaryň üýşyän ýeri boljakdygyny aýdypdyr.¹⁹ Ýone mömin adam her hili bolanda-da, hapysalygy halamaýar. Munuň adamlaryň hapysalygy gowy görýän ýa-da dinu taýdan hapa saýylýan zatlary edýänler ýaly düşünilmegi we mundan jynlaryňam hapysalarynyň we erbetleriniň diňe şeýle ýerlerde ýasaýandyklary we hapalykdan lezzet alýandyklaryny ýada salmalydyr. Munuň bilen birlikde Hezreti Pygamberimiziňem (s.a.w) yslamdaky arassاقыlyga ünsi çekendigini, göze görünmeýän jynlar ýaly göze görünmeýän mikroplaryňam çalt köpelip, dürli kesellere sebäp bolup biljekdigini beýan edipdirler. Çünkü käbir hadyslarda jyn düşünjesi bilen mikroplaryň göz öňüne tutulandygy aýdyllypdyr.²⁰ Şol sanda sahabalaryň we tabygynlaryň döwründe jynlaryň köwek ýerlerde ýasaýandygyna ynanylypdyr. Munuň bilen baglanyşykly şeýle hadisy-şerif bar:

«Abdylla ibn Serjis (r.a) aýdypdyr:

«Resulalla (s.a.w) Ýer yüzündäki hapa-haşal ýerleriň köweginе (çukur, hin, oýuk ýerler we ş.m. -t.b.) buşukmagy gadagan etdi». Munuň sebäbi Katadeden soralanda «Bu köwek ýerlere buşukmak nämüçin mekru kylyndy» diýip soralanda, ol şeýle jogap beripdir: «Bularyň jynlara degişli mesgenlerdigi aýdylýardy».²¹

• **Dipnotlar:**

(1) Ýazyr, «Hak dini», VIII, 360; «Engam» süresi, 6/130; Zariýat, 51/56

- (2) «Engam» süresi, 6/130; Ahkâf, 46/29-30; Cin, 72/1-2; Buhary, «Tefsir», 72/1; «Azan», 105; Müslim, «Salat», 149-150, 153; Tirmizi, «Tefsir», 72/2-3, No: 3323-3324; A.H. «Müsned», I, 252.
- (3) «Rahman» süresi, 55/56; Ebu Ýala el-Ferra, el-Mutemed, s. 174. Ateş
- (4) Buhary, «Töwhid», 7; «Zikir», 67; Karş. A.H. «Müsned», I, 302.
- (5) Ymam Şibli, «Jynlaryň esrary», s. 32.
- (6) Kehf, 18/50; I.Malik, «Muwatta», «Şaar», 4/10; A.H. «Müsned», III, 419; Ibn Jewzi, «Telbis», s. 35-36; Müslim, «Münafikin», 69.
- (7) «Araf» süresi, 7/179; «Jyn» süresi, 72/5.
- (8) «Engam» süresi, 6/128.
- (9) «Araf» süresi, 7/27; «Zuhurf» süresi, 43/36-39; «Nisa» süresi, 4/38; «Kaf» süresi, 50/27.
- (10) A.Naim, «Tejridi-Sarih» Terj., II, 403.
- (11) «Araf» süresi, 7/27; «Jyn» süresi, 72/5; Tirmizi, «S.Kuran» 3, (2883); Ýazyr, A.g.e., IV, 29.
- (12) Buhary, «Menakybul-Ensar», 32.
- (13) Müslim, «Salat»» 150.
- (14) Müslim, «Salam», 141; I.Malik, «Muwatta», «Istizan», 13/33.
- (15) Tirmizi, «Taharet», 14/18. «Jynn», 72/6; Ýazyr, A.g.e., VII, 118; VIII, 369-371.
- (16) Müslim, «Münafikin», 69.
- (17) Tirmizi, «Rada», 17/1172; A.H. «Müsned», III, 309; Darimi, «Sünen», II, 320, «Rikak», 66.
- (18) Tirmizi, «Rada», 17/1172; I.Jewzi, «Telbisü Iblis», s. 34.
- (19) Abdyrrezak, «Musannaf», XI, 32.
- (20) Ateş, «Jynlar-jady», 49.
- (21) Ebu Dawut, «Taharet», 16, (29); Nesaýy, «Taharet» 30; (1, 33, 34); A.H. «Müsned», V, 82. Geň-taňsy wakalar